EERSTE BESTUURSRAPPORTAGE

GEMEENTE BUREN

2024

GEMEENTE BUREN

Inhoudsopgave

Inleiding 2
Financiële beschouwingen 3
Beleidsmatige voortgang 9
Bijlage 1: Indexering 13
Bijlage 2: incidentele baten en lasten 13

Inleiding

Voor u ligt de eerste bestuursrapportage van 2024. In de bestuursrapportages nemen we u mee in de beleidsmatige voortgang en financiële afwijkingen op de lopende programmabegroting.

De beleidsmatige voortgang presenteren wij schematisch, net als in de programmabegroting 2024. Wij geven aan welke doelen en acties niet op schema lopen en aan waar bijstelling nodig is.

Daarnaast zijn er verschillende financiële afwijkingen. Deze zorgen voor een bijstelling van het begrotingssaldo in 2024, als afwijkingen structureel zijn ook in de komende jaren.

Afwijkend van de afgelopen jaren geven we geen volledige update over de maatregelen uit het ZBB-traject. Het merendeel van de maatregelen is behaald en onderdeel geworden van de reguliere begroting. We geven wel een update in het hoofdstuk financiële beschouwingen.

In de bijlagen gaan we dieper in op een aantal onderwerpen uit deze bestuursrapportage.

In 2024 verwachten we een positieve bijstelling van het resultaat van € 2,1 miljoen. Dit komt vooral door de opvang van Oekraïners. De meerjarige bijstellingen hebben een negatief effect op het saldo. Dit effect is meerjarig opgenomen in de kadernota 2025.

Financiële beschouwingen

De financiële beschouwingen verdelen we onder in ontwikkelingen en risico's die nog niet financieel vertaald zijn én werkelijke financiële ontwikkelingen. De niet financieel vertaalde ontwikkelingen gaan in de toekomst waarschijnlijk wel voor een effect zorgen. Deze zijn nu nog niet voldoende in te schatten.

Ontwikkelingen/risico's

Meicirculaire 2024
De circulaires zijn verwerkt tot en met de decembercirculaire 2023. De meicirculaire 2024 komt te laat uit om nog verwerkt te worden in de eerste bestuursrapportage. De uitkomsten daarvan volgen in een aparte raadsinformatiebrief, tegelijkertijd met de raadsbehandeling van deze bestuursrapportage.

Uit de voorjaarsnota van het Rijk is al een deel van het effect van de meicirculaire inzichtelijk. Hieruit blijkt vooral een meerjarig effect. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door vervroegde invoering van de nieuwe financieringssystematiek en schrappen van de opschalingskorting vanaf 2026. We hebben deze niet verwerkt, doordat:

- het effect voor 2024, op basis van de voorjaarsnota, beperkt is en;
- het een beperkter beeld geeft dan de meicirculaire.

Het meerjarige effect is wel meegenomen in de kadernota 2025.

Soorten management plan (SMP)
In de Wet natuurbescherming (nu onderdeel van de Omgevingswet) is opgenomen dat er bij het uitvoeren van werkzaamheden geen beschermde (dier)soorten mogen worden gehinderd of gedood, tenzij er een ontheffing is verleend. Inmiddels is duidelijk hoe verstrekkend de gevolgen hiervan zijn voor gemeenten. Denk vooral aan de gevolgen voor isolatiemaatregelen voor bestaande woningen. Deze problematiek is vertragend voor huidige isolatie initiatieven.

Met een SMP kan er voor een heel gebied een ontheffing worden aangevraagd. De gemeente ontzorgt daarmee inwoners en woningcorporaties en versnelt het realiseren van de isolatieopgave. Het opstellen van een SMP is nog niet verplicht, maar dit kan het wel worden.

We schatten de incidentele ontwikkelkosten van een SMP en compensatieplan in op € 350.000 tot € 500.000. De structurele uitvoerings- en beheerkosten en de personeelskosten voor monitoring en advies schatten we in op € 40.000 tot € 60.000. Er wordt een subsidie aangevraagd waarmee een deel van de kosten worden gedekt. Daarnaast stellen we voor om het restant van de CDOKE-middelen uit 2023 en een deel van de CDOKE-middelen uit 2024 in te zetten als dekking.

Opbrengsten leges omgevingsvergunningen
Er in het laatste kwartaal 2023 een explosieve stijging geweest van de aanvragen voor bouwvergunningen. Dit heeft te maken met de komst van de Omgevingswet. Mede hierdoor is het aantal vergunningaanvragen in het eerste kwartaal 2024 sterk teruggelopen.

Door de komst van de Omgevingswet kunnen we moeilijk inschatten wat het aantal bouwaanvragen voor dit jaar gaat worden. Daarbij zorgen marktontwikkelingen en beperkingen, zoals een te kort aan arbeidskrachten in de bouw, hoge kosten voor bouwmaterialen en de stikstofregelgeving, ervoor dat bouwen minder makkelijk en kostbaarder is dan in het verleden. We houden vooralsnog rekening dat het aantal aanvragen achter zal blijven t.o.v. vorig jaar. In de tweede bestuursrapportage 2024 komen we hierop terug.

Organisatieontwikkelingen
Met de komst van de nieuwe gemeentesecretaris op 15 november 2023 pakte het MT het vervolg van de organisatieontwikkeling verder op. Zo werken we hard aan de basis op orde. In het eerste kwartaal 2023 haalden we input op bij het college en de raad ten aanzien van de opdrachtformulering van het peilstokonderzoek. De opdrachtformulering is eind tweede kwartaal 2023 vastgesteld door het MT en het college. Daarmee is de inkoopprocedure gestart en zijn we in de afrondende fase. In juni kan het onderzoek van start. De uitkomsten verwachten we in het vierde kwartaal te kunnen presenteren aan organisatie, het college en de raad.

Ook hebben we het vervolgtraject toekomstoriëntatie opgepakt met bureau Berenschot. De stuurgroep heeft het plan van aanpak recent geaccordeerd en de eerste overleggen hiervoor starten in mei 2024. We zijn blij dat we actief een vervolg kunnen geven aan 'groei met een beetje bruis'.
Daarnaast heeft het MT een prioritering opgesteld voor de basis op orde. Daarover praten we het college en de raad regelmatig bij in de kwartaalbijeenkomsten.

Gecontracteerde zorg jeugd
We zien dat het aantal cliënten met jeugdzorg gelijk blijft. Ook de totale kosten geïndiceerde jeugdzorg stijgen niet in vergelijking met het eerste kwartaal van 2021, 2022 en 2023. Deze dalen zelfs licht als we rekening houden met indexering. Daarnaast zien we dat de doorlooptijd van jeugdzorg-trajecten gelijk blijft.

Een ontwikkeling die we zien is dat zorgaanbieders sneller zijn met declareren dan voorgaande jaren. Daar waar zorgaanbieders soms wel drie maanden later declareerden, declareren ze nu vaak al binnen twee weken. Hierdoor worden de betalingen eerder gedaan. Het beeld op basis van facturen is daardoor anders ten opzichte van andere jaren, maar op basis van geboden zorg verschuift hier niets.

We zien geen reden om aanpassingen te maken op de begrote bedragen geïndiceerde jeugdzorg.

Transformatie sociaal domein
We zijn volop bezig met de uitvoering van het in december 2023 vastgestelde herijkte transformatieprogramma sociaal domein. Doordat dit kortgeleden is vastgesteld zijn er nog geen (financiële) zaken over te melden. We hebben aandacht voor oplopende kosten in de Wmo. Dit wordt veroorzaakt door toenemende zorgzwaarte. Preventieve maatregelen die we gestart zijn, zoals de huishoudcoach en het door ontwikkelen van sociale kernteams, dragen bij aan een gelijkblijvend cliëntenaantal.

Reserve nieuwkomers
In 2023 ontvingen wij een vergoeding van het Rijk voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne. Dit bedrag hebben wij niet helemaal gebruikt. Daarom is rrm bedrag van € 3,7 miljoen gestort in de reserve nieuwkomers. We stellen voor dit als maximum aan te houden. Voor het bestedingsplan van deze reserve zijn we voor een groot deel afhankelijk van regiogemeenten en Rijksoverheid. Doordat hier nog veel onduidelijkheid is, kunnen we geen specifiek bestedingsplan geven. We houden voor deze reserve vast aan een looptijd tot 2033, waarbij de middelen ten goede komen aan de doelgroepen nieuwkomers en de inwoners van Buren zelf.

Personeelslasten
We hebben de personeelslasten geactualiseerd. De gemaakte inschatting van de CAO stijging bij de kadernota 2024 (5%) komt zo goed als overeen met de werkelijkheid. Hierop passen we de begroting niet aan.

We zien een beperkte toename van het aantal vacatures. Als vacatures te lang open staan, bestaat de kans dat we gaan inhuren. Inhuurkosten liggen vaak hoger dan kosten voor het personeel dat in dienst is. In de tweede bestuursrapportage 2024 komen we hierop terug.

ZBB accommodatiebeleid en vastgoed
De gemeenteraad is op 14 mei 2024 in de beeldvormende vergadering geïnformeerd over de voortgang van het accommodatiebeleid en vastgoed. Eind 2024/begin 2025 volgt een voorstel voor de gemeenteraad. De eventuele financiële consequenties worden meegenomen in de kadernota 2026.

Werkelijke financiële ontwikkelingen
In tabel 1 vindt u het nieuwe meerjarenperspectief. Deze bestuursrapportage heeft meerjarig een wisselend effect op de begroting. In 2024 stellen we het resultaat incidenteel positief bij. Vanaf 2025 is er sprake van een negatieve bijstelling, welke oploopt in 2026 en 2027. Alle meerjarige effecten uit de bestuursrapportage nemen we op in de kadernota 2025.

Incidenteel en structureel
In de verschillende financiële tabellen en teksten gebruiken we de term incidenteel en structureel. Structureel betekent dat iets steeds terugkomt, en incidenteel betekent dat het maar één keer gebeurt. Wat het ingewikkeld maakt is de aard en het effect. Structureel betekent dan dat iets steeds over de lengte der jaren terugkomt, en incidenteel betekent dat de taak het karakter heeft van tijdelijkheid cq. dat het doel een keer eindigt. Zo kan het voorkomen dat een begrotingswijziging structureel is van aard, maar het effect erop incidenteel is, en andersom.

Bijvoorbeeld: Loonkosten zijn structureel van aard. Het zijn jaarlijks terugkerende lasten. Als een nieuwe medewerker een tijdelijk contract krijgt, heeft dit echter een incidenteel effect op de begroting. Het gaat namelijk om een tijdelijke functie. Behalve wanneer de verwachting is dat de functie structureel ingevuld moet gaan worden dan is de aard weer structureel.

In alle toelichtingen geven we aan of het effect op de begroting structureel of incidenteel is. In bijlage 2 staat een overzicht van de baten en lasten die incidenteel zijn van aard. Dit kan dus afwijken van het effect op de begroting.

In tabel 2 ziet u alle financiële afwijkingen met een effect op het saldo schematisch weergegeven. Daaronder lichten we alle afwijkingen tekstueel toe. Het effect kan structureel of incidenteel zijn.

Tabel 1: Verloop begrotingssaldo

Begrotingsjaar	2024	2025	2026	2027
Bedragen in 1.000€ (- = last, nadeel; + = baat, voordeel)				
Programmabegroting 2024	110	2.775	-352	-876
2e burap 2023	296	393	325	1.269
Heffingsverordeningen 2024	18	18	18	18
	424	3.186	-9	411
1e burap 2024	2.060	-922	-915	-907
Verwacht saldo na 1e burap 2024	**2.484**	**2.264**	**-924**	**-496**
Incidentele lasten -/- baten	**-587**	**450**	**-11**	**0**
Structureel resultaat na 1e burap 2024	**1.897**	**2.714**	**-935**	**-496**

Tabel 2: Totaaloverzicht budgetafwijkingen met financieel effect in 2024 (bedragen in €)

Nr	Afwijking	2024	2025	2026	2027
1	Verlaging gemeentelijke bijdrage ODR	92.434	0	0	0
2	Projectopbrengsten 2024	162.536	0	0	0
3	Subsidies taakveld milieubeheer van balans naar exploitatie	0	0	0	0
4	Vrijval voorziening achterstallig onderhoud groen	90.000	0	0	0
5	Begroting beschermd wonen / maatschappelijke opvang	0	0	0	0
6	Hogere voorlopige BUIG-uitkering	76.800	106.800	106.800	106.800
7	Opvang Oekraïense vluchtelingen	1.985.476	0	0	0
8	Wmo - huishoudelijke ondersteuning en begeleiding	-500.000	-500.000	-500.000	-500.000
9	Indexering vernieuwbouw Beatrixschool	0	-16.250	-16.250	-16.250
10	Extra kosten n.a.v. motie Windpark Echteld-Lienden	-105.000	0	0	0
11	Algemene uitkering: decembercirculaire 2023 en stelpost taakmutaties	-160.931	30.134	27.684	26.700
12	Correctie ODR ICT	-136.623	-277.456	-277.456	-277.456
13	Correctie oude I&A plan	176.610	0	0	0
14	Treasury diverse correcties	731.000	0	0	0
15	Verwerken achterstanden archief ondersteuning	-55.000	0	0	0
16	Prijsindexeringen	-47.091	-162.540	-196.151	-196.151
17	Overig	-250.473	-103.031	-59.557	-50.557
	Subtotaal structureel	**366.045**	**-892.343**	**-914.930**	**-906.914**
	Subtotaal incidenteel	**1.693.693**	**-30.000**	**0**	**0**
	Totaal	**2.059.738**	**-922.343**	**-914.930**	**-906.914**

1. Verlaging gemeentelijke bijdrage ODR (€ 92.000 voordeel, incidenteel, P1)
Door mutaties in de bestuursrapportage 2023 van de ODR met betrekking tot de indexaties, incidentele voordelen op het eerder begrote uurtarief, extra rentebaten in verband met schatkistbankieren en diverse administratieve mutaties/meerwerk 2023. Ook de gemeentelijke bijdrage voor 2024 wijzigt hierdoor incidenteel.

2. Projectopbrengsten 2024 (€ 163.000 voordeel, incidenteel, P1)
Samen met de projectleiders is een inventarisatie gemaakt van de projectopbrengsten 2024. Hiervoor is structureel € 60.000 begroot. In 2024 zijn de verwachte opbrengsten echter € 690.000. Hiervan wordt € 467.000 gestort in de reserve omgevingsgerichte activiteiten en bovenplanse verevening. Per saldo een voordeel van € 163.000.

3. Subsidies taakveld milieubeheer van balans naar exploitatie (neutraal, P2)
Een aantal subsidies is in 2023 ontvangen. Deze zijn voor het deel dat ze nog niet zijn uitgegeven in 2023 op de balans 2023 gezet. Met de bestuursrapportage worden de bedragen van de balans weer in de exploitatie 2024 geboekt.

4. Vrijval voorziening achterstallig onderhoud groen (€ 90.000 voordeel, incidenteel, P2)
De voorziening achterstallig onderhoud groen is in 2021 gevormd. In de afgelopen jaren zijn daar in verschillende kernen werkzaamheden voor verricht. We moeten in 2024 nog een gedeelte uitvoeren. Door juiste samenwerking met Avri en gunstige aanbestedingen kan een bedrag van € 90.000 vrijvallen.

5. Begroting beschermd wonen / maatschappelijke opvang (neutraal, incidenteel, P3)
Voor Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang ontvangen we geld van de regiogemeente (Nijmegen). Hiervoor voeren we in 2024 en 2025 diverse projecten uit binnen deze onderwerpen. Daarnaast hebben we in eerdere jaren budget ontvangen hiervoor. Dit is gereserveerd in de reserve overlopende posten. Ook deze zetten we nu en in 2025 in.

6. Hogere voorlopige BUIG-uitkering (€ 76.800 voordeel, structureel, P3)
Door een hogere voorlopige BUIG-uitkering nemen de inkomsten toe. De lasten voor de Participatiewet, die hier tegenover staan, stijgen minder hard. Hierdoor blijft er een positief saldo over.

7. Opvang Oekraïense vluchtelingen (€ 2,0 miljoen voordeel, incidenteel, P3)
We verwachten in 2024 een financieel voordeel op de opvang van Oekraïense vluchtelingen van € 2 miljoen. Het normbedrag dat het Rijk per dag per bed betaald is vanaf 2024 verlaagd, maar nog steeds aanzienlijk hoger dan de kosten die wij hebben. Dit voordeel gaat naar de algemene middelen, omdat er al een specifieke reservering is van € 3,7 miljoen voor nieuwkomers.

8. WMO – huishoudelijke ondersteuning en begeleiding (€ 500.000 nadeel, structureel, P3)
De volgende drie factoren bepalen de kosten van Huishoudelijke ondersteuning en begeleiding, waarbij de gemeente eigenlijk alleen de eerste en deels de tweede factor kan beïnvloeden:

- Aantal cliënten (huishoudens)
- Aantal uren zorg per cliënt
- Tarief per zorg uur.

In lijn met hetgeen bij de tweede bestuursrapportage 2023 is aangegeven, stagneert de trend van afgelopen jaren waarin een stijgend aantal huishoudens een beroep doet op de Huishoudelijke ondersteuning. Wèl zien we dat, als gevolg van een strengere toegang tot de WLZ, kwetsbare ouderen steeds langer zelfstandig thuis moeten blijven wonen en daarmee een trend van een stijgend gemiddeld aantal uren per huishouding (circa 15% stijging). Samen met een behoorlijke verhoging van het tarief in 2024 drukt dit als een “dubbel effect” op de begroting 2024.

Voor WMO begeleiding zien we ook een stijging van het aantal uren zorg per cliënt en een toenemende complexiteit van de casuïstiek en daarmee ook een stijging van de specialistische (duurdere) begeleiding.

Op basis van realistisch begroten verwerken we dit effect op het moment dat de trends zichtbaar worden. Uiteraard blijven we deze ontwikkeling volgen en verder analyseren en verwachten wij u in de tweede helft van dit jaar nader te kunnen rapporteren.

9. Indexering vernieuwbouw Beatrixschool (krediet, € 16.250 nadeel, structureel, P4)
In 2021 is het budget voor vernieuwbouw van de Beatrixschool geraamd op € 3.495.000. In de afgelopen jaren hielden we in de gemeentelijke begroting geen rekening met de indexatie volgens de verordening onderwijshuisvesting. Het budget is niet toereikend nu de bouwkosten in de afgelopen jaren flink zijn gestegen. Samen met de aannemer en het schoolbestuur zijn optimalisaties uitgevoerd om de totale prijs naar beneden te brengen zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit van de vernieuwbouw. Dit heeft ertoe geleid dat er een extra krediet wordt aangevraagd van € 650.000. Dit zorgt voor jaarlijkse extra kapitaallasten van € 16.250. De totale kosten voor de vernieuwbouw komen hiermee op € 4.145.000.

Vanaf de kadernota 2025 houden we rekening met de indexering volgens verordening onderwijshuisvesting van toekomstige investeringen in schoolgebouwen.

10. Extra kosten n.a.v. motie Windpark Echteld-Lienden (€ 105.000 nadeel, incidenteel, P5)
Mede als gevolg van de aangenomen motie van de gemeenteraad over het windpark Echteld-Lienden om als college uiterste inspanningen te leveren, zowel politiek, bestuurlijk als juridisch, om daadwerkelijk plaatsing tegen te gaan, worden er extra kosten gemaakt. De extra kosten worden vooral gemaakt op het vlak van juridische ondersteuning en bijstand, advisering op het

gebied van strategische communicatie, public affairs en coördinatie op dit complexe dossier. De extra kosten voor 2024 worden geraamd op € 105.000.

11. Algemene uitkering: decembercirculaire 2023 en stelpost taakmutaties (€ 161.000 nadeel, € 27.000 voordeel structureel, P6)
Met de raadsinformatiebrief van 30 januari 2024 (Z.056047/D.173489) bent u geïnformeerd over het negatieve financieel effect van € 193.000 voor 2024 van de decembercirculaire 2023. Daarnaast is een voordeel verwerkt van € 32.000 in 2024, € 30.000 in 2025, € 28.000 in 2026 en € 27.000 vanaf 2027 door de vrijval van gereserveerde taakmutaties. Het gaat om extra middelen voor het rijksvaccinatieprogramma en participatie. Deze bedragen zijn al in de begroting opgenomen.

12. Correctie ODR ICT (€ 137.000 nadeel, structureel, P6)
Wij hebben een overeenkomst (DVO) met de ODR. Wij leveren diensten volgens de in het DVO en SLA gemaakte afspraken. Hiervoor ontvangen we een jaarlijkse bijdrage van € 605.000. Vanzelfsprekend horen daar ook investeringen en exploitatielasten bij. Door ziekte en capaciteitsproblemen tijdens de begrotingsronde zijn de investeringen voor ICT infrastructuur (€195.000) en werkplekken ODR (€ 280.000) en de daaruit ontstane exploitatielasten voor de begroting 2024 niet tijdig aangeleverd en opgenomen in de begroting 2024. Omdat hier een contract aan ten grondslag ligt op basis waarvan we diensten leveren en inkomsten genereren zijn we genoodzaakt deze investeringen te doen. De kapitaallasten lopen vanaf 2025.
Vanaf 2024 wordt de gehele ICT omgeving opnieuw ingericht. Het nieuwe design geeft beter inzicht in de kosten voor hardware, licenties en dienstverlening. Hierdoor hebben we de raming voor beveiliging, ICT infrastructuur en inhuur projecten nu veel specifieker kunnen begroten. De kosten nemen toe, omdat leveranciers tegenwoordig een andere licentiestructuur hanteren waarbij er een prijs per medewerker per maand betaald wordt.

13. Correctie oude Informatie- & automatiseringsplan (I&A plan) (€ 177.000 voordeel, incidenteel, P6)
In de Kadernota 2025 komt het nieuwe I-plan 2025 aan bod. De middelen die we daar vragen worden gedeeltelijk gedekt uit het huidige I&A plan. Alle onderdelen vanuit het huidige I&A plan waar we geen kosten meer voor gaan maken, of die onderdeel zijn geworden van het nieuwe I-plan 2025, vallen bij deze bestuursrapportage 2024 vrij. Dit geldt niet voor een deel van de structurele lasten uit het huidige I&A plan. De structurele lasten die wel vrij vallen rapporteren we bij de Kadernota 2025.

14. Treasury diverse correcties (€731.000 voordeel, incidenteel, P6)
We ontvangen rente over het geld dat we bij het Rijk uitzetten in de schatkist. Bij de raming van de rentevergoeding voor de komende jaren houden we rekening met een gefaseerde verlaging van het rentepercentage van de huidige 3,9% naar 1% met ingang van 2^{e} helft 2025. Daarnaast is van belang hoe de ontwikkeling is van het saldo in de schatkist. Hierbij baseren wij ons op de begrote investeringen, mutaties in reserves, aflossingen en afschrijvingen. De extra baten vanaf 2025 zijn onderdeel van de kadernota 2025.

15. Verwerken achterstanden archief ondersteuning (€ 55.000 nadeel, incidenteel, P6)
De slagkracht voor het inlopen van archiefachterstanden is beperkt gebleken. Hierdoor voldoen we niet aan de Archiefwet en lopen we het risico op zogenaamde datalekkages. Het risico ontstaat door het niet tijdig vernietigen dan wel overbrengen (en daarmee openbaar maken) van archiefbescheiden. Het is daarom van groot belang om de komende periode met voldoende gekwalificeerde capaciteit deze achterstanden in te lopen. Modernisering, digitalisering en papierloos werken is noodzakelijk om volledig toegerust te zijn op het digitale tijdperk en daarmee invulling te geven aan de ambities uit het I&A plan.

Op advies van het Regionaal Archief willen we ons in 2024 en 2025 hierbij laten ondersteunen door een gekwalificeerd bureau die ons helpt de achterstanden op het fysieke archief in te lopen. De kosten voor ondersteuning schatten we in op € 105.000 verdeeld over twee jaar. We

verwachten in 2024 hiervoor € 55.000 nodig te hebben. Ook is in de kadernota voor het nieuwe I-plan € 50.000 begroot voor 2025.

16. Prijsindexeringen (€ 47.000 nadeel, structureel, alle programma's)
We passen verschillende budgetten aan vanwege de prijsinflatie. In de kadernota 2024 is hiervoor een stelpost opgenomen (€ 831.000) die we nu inzetten. De werkelijke indexeringspercentages zijn hoger dan we bij de kadernota 2024 hebben ingeschat. Hierdoor leidt de indexering tot een nadeel. Door een foute aanname in de berekening van de stelpost bij de kadernota 2024, valt daarnaast het meerjarige tekort € 150.000 hoger uit in 2026 en 2027. Een specificatie van de prijsindexering is opgenomen in bijlage 1 van deze bestuursrapportage.

17. Overige mutaties (€ 256.000, € 30.252 structureel, alle programma's)
Diverse mutaties kleiner dan €50.000.

Beleidsmatige voortgang

In deze paragraaf presenteren wij op hoofdlijnen de voortgang van de in de programmabegroting 2024 opgenomen doelen en acties. Om u snel inzicht te bieden, presenteren wij de stand van zaken door middel van twee kleuren. In de begroting zijn 59 activiteiten opgenomen. Hiervan lopen er 48 op schema, bij 11 doelen is een aanpassing nodig. Deze aanpassing bestaat in bijna alle gevallen uit verplaatsing van de activiteit naar 2025. We laten hier alleen de afwijkingen zien. In programma 2, 3 en 4 verwachten we op dit moment geen afwijkingen. Hier loopt alles op schema.

Programma	Aantal activiteiten	Aantal op schema	Aantal aanpassing nodig	Aantal wordt niet gerealiseerd
1. Wonen, werk en recreatie	9	7	2	0
2. Fysieke leefomgeving	15	15	0	0
3. Sociaal domein	9	9	0	0
4. Sport, cultuur en onderwijs	7	7	0	0
5. Inwoners, bestuur en veiligheid	16	9	7	0
6. Bedrijfsvoering	3	2	1	0
	59	**48**	**11**	**0**

Oranje	Aanpassing nodig om doel/actie te behalen
Rood	Doel/actie wordt niet gerealiseerd

Programma 1: Wonen, werk en recreatie			
Wat willen we?	**Wat doen we?**	**Op schema?**	**Toelichting**
4.2 Eind 2022 legden we een nieuwe visie op recreatie en toerisme voor.	4.2.1 We komen in 2024 tot een uitvoeringsplan dat door het college wordt vastgesteld.	Aanpassing nodig	Als gevolg van ziekte en inwerken nieuwe collega zal het uitvoeringsplan naar 2025 doorschuiven.
C. Processen versnellen/eenvoudiger maken	C.2 We stellen kaders en indieningsvereisten vast. Deze stemmen we af met ontwikkelende partijen.	Aanpassing nodig	We stelden al wel indieningsvereisten vast. Deze passen we aan op het moment dat blijkt dat dat in de uitvoering noodzakelijk is. De kaders stelden we nog niet vast. Op dit moment bekijken we hoe we hier verder uitvoering aan kunnen geven. Daarvoor is ook afstemming met de kaders nodig zoals die met de provincie en regio in het kader van de Woondeal worden afgesproken.

Programma 5: Inwoners, bestuur en veiligheid			
Wat willen we?	**Wat doen we?**	**Op schema?**	**Toelichting**
1.2 We evalueren de strategische opgaven en werken deze waar nodig bij.	1.2.4 Als dat uit de evaluatie blijkt formuleren we een raadsvoorstel met nieuwe strategische opgaven voor de komende periode.	Aanpassing nodig	We zijn aan de slag gegaan met een enquête om de strategische opgaven te evalueren. Op verzoek van de fractievoorzitters gaat de evaluatie halverwege het proces op een andere wijze plaatsvinden. Er wordt een trialoog georganiseerd om met raad, college en mt de strategische opgaven te evalueren.
1.8 stapsgewijs gaan we onze systemen aansluiten op track & trace, waarmee inwoners en partners makkelijker hun aanvragen kunnen indienen en volgen, te starten met het sociaal domein. Eind 2025 bieden we dit aan voor minimaal 80% van onze processen	1.8.1 In de eerste helft van 2024 worden in totaal 9 processen via track & trace geïmplementeerd. Eind Q2 2024 wordt geëvalueerd op basis van deze 9 processen. Op basis hiervan wordt het vervolgtraject bepaald.	Aanpassing nodig	Track & trace is in volle voorbereiding en intern staat het proces klaar. Om T&T te realiseren hebben we met diverse externe leveranciers te maken waarbij technische koppelingen gemaakt moeten worden. Het vraagt tijd om de medewerking van de leveranciers hiervoor te krijgen. Wij verwachten wel dat als de koppelingen gerealiseerd zijn en na uitvoerig testen blijkt dat T&T werkt dat de uitrol zal versnellen.
1.9 In 2024 maken we een nieuw informatie- en automatiseringsplan	1.9.1 Op basis van de evaluatie van het huidige plan eind 2023 wordt in 2024 het nieuwe I&A plan geschreven.	Aanpassing nodig	De evaluatie zal in het eerste half jaar 2024 gereed zijn. Het nieuwe I-plan verwachten wij in de tweede helft van 2024 aan de raad te kunnen presenteren. (dit is al ver in de voorbereiding).
2.1. We maken een uitvoeringsplan waarmee we het toekomstprofiel van onze gemeente de komende jaren verder uitwerken en leidend laten zijn in onze beleidsvorming.	2.1.1 Om het toekomstprofiel concreet te maken stellen we een uitvoeringsplan op gericht op de politiek-bestuurlijke uitwerking en een plan gericht op de organisatie.	Aanpassing nodig	Met de komst van een nieuwe burgemeester en een gemeentesecretaris gaan we toekomstoriëntatie verder uitwerken en concretiseren. Daarbij gaan we ook richtlijnen en afspraken maken voor bestuurlijke samenwerking. Ook zullen we een uitvoeringsprogramma gaan maken. We worden in dit proces ondersteund door Berenschot. Intern gaan we werken met een stuur- en projectgroep.

2.2. We onderzoeken hoe we in de regio beter kunnen samenwerken met gemeenten en organisaties. Behoud van onze zelfstandigheid is daarbij het uitgangspunt.	2.2.1 We onderzoeken op welke maatschappelijke thema's we kunnen samenwerken met andere organisaties in de regio. Denk daarbij bijvoorbeeld aan duurzaamheid, wonen en omgevingswet.	Aanpassing nodig	Afhankelijk van de uitkomsten bij 2.1 kan dit onderdeel ook verder uitgewerkt gaan worden
2.2. We onderzoeken hoe we in de regio beter kunnen samenwerken met gemeenten en organisaties. Behoud van onze zelfstandigheid is daarbij het uitgangspunt.	2.2.2 Afhankelijk van de uitkomsten stellen we een vervolgonderzoek op naar de organisatievorm van samenwerking om de kwetsbaarheid van de organisatie te voorkomen.	Aanpassing nodig	Afhankelijk van de uitkomsten bij 2.1 kan dit onderdeel ook verder uitgewerkt gaan worden
2.2. We onderzoeken hoe we in de regio beter kunnen samenwerken met gemeenten en organisaties. Behoud van onze zelfstandigheid is daarbij het uitgangspunt.	2.2.3 We gaan het opdrachtgeverschap richting regionale samenwerkingspartners, zoals gemeenschappelijke regelingen, verder versterken. Hierbij haken we aan bij de gesprekken genoemd onder afspraak 2.4.	Aanpassing nodig	Afhankelijk van de uitkomsten bij 2.1 kan dit onderdeel ook verder uitgewerkt gaan worden

Programma 6: Bedrijfsvoering			
Wat willen we?	**Wat doen we?**	**Op schema?**	**Toelichting**
6.2 We gaan een samenwerking aan met een derde partij om extra subsidie te verwerven.	6.2.1 We starten eind 2023/begin 2024 met een (externe) subsidieadviseur ('subsidioloog').	Aanpassing nodig	In 2023 hebben we de aansluiting bij het Intergemeentelijk Subsidiebureau (IGS) onderzocht. Eind februari 2024 gaf het IGS aan het aantal deelnemers niet uit te willen breiden. Daarom onderzoeken we nu de mogelijkheden die de markt biedt als het gaat om het verkrijgen van inzicht in subsidiemogelijkheden en opstellen van een aanvraag- en verantwoordingsproces. Het onderzoek en de aanbesteding zijn in Q3-2024 afgerond.

Bijlage 1: Indexering

In de kadernota 2024 hebben we een schatting gemaakt voor de prijsindexatie in 2024. Dit bedrag is in een stelpost gestort. In deze bestuursrapportage wordt dit daadwerkelijk toegekend op basis van werkelijke prijsstijgingen. Deze prijsstijgingen zijn gebaseerd op contractuele verplichtingen of nieuwe prijzen/aanbestedingen.

In kadernota 2024 opgenomen indexering (in €)		
Uitgaven	Index	Bedrag begroot
Algemeen	BBP – 3%	61.820
Wegen	GWW – 7,1%	23.007
Inkopen Jeugdwet, Wmo en subsidies	OVA – 4,94%	712.826
ICT	Inschatting – 3,5%	33.311
Totaal		**830.964**
Werkelijke indexering in de 1e bestuursrapportage 2024 (in €)		
Werkelijke indexering		
Algemeen	Wisselend	**9.062**
Wegen	7,1%	**12.815**
Inkopen Jeugdwet en Wmo	Jeugd 6,33%; Wmo 6,35%	**762.678**
Subsidies	Wisselend	**49.363**
ICT	5,5%	**44.137**
Totaal		**878.055**
Nadeel		**47.091**

Bijlage 2: incidentele baten en lasten

Specificatie incidentele lasten en baten in MJR 2024-2027

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	MJR 2025	MJR 2026	MJR 2027
A. Incidentele lasten				
Programma 1				
Grondexploitaties: lasten Doejenburg II	695			
Grondexploitaties: Doejenburg II mutatie met de balanspost	613			
Onttrekking algemene reserve voor Omgevingswet: omgevingsplan	300	100		
Onttrekking algemene reserve voor Omgevingswet: omgevingsprogramma's	240	75		
Extra handhaving t.b.v. omgevingsplan	128	86		
Aankoop waterberging	50			
1e burap 2024: Incidentele posten ≤ € 50.000	7			
Programma 2				
Digitaal vastleggen van aanwezige verkeersborden	78			
1e burap 2024: Incidentele posten ≤ € 50.000	23			
Programma 3				
Brede SPUK Gezond en Actief Leven Akkoord: stimuleren gezond en actief leven	322	322	235	
Opvang Oekraïense vluchtelingen	1.717			
1e burap 2024: opvang Oekraïense vluchtelingen	494			

Incidentele posten ≤ € 50.000	11	25	17	
1e burap 2024: Incidentele posten ≤ € 50.000	20			
Programma 4				
Vervangende huisvesting vanwege vernieuwbouw basisschool Beatrix	100			
Brede SPUK Gezond en Actief Leven Akkoord: stimuleren gezond en actief leven	171	171	161	
SPUK NPO middelen voor onderwijsachterstanden door corona	100			
1e burap 2024: Externe projectleider vitaal sportpark Maurik	50			
1e burap 2024: Incidentele posten ≤ € 50.000	29			
Programma 5				
Incidentele posten ≤ € 50.000	32			
1e burap 2024: Extra kosten motie windpark Echteld-Lienden	105			
1e burap 2024: Incidentele posten ≤ € 50.000	26			
Programma 6				
Inhuur voor nieuw financieel pakket	49	82		
Tijdelijke versterking positie werkgever arbeidsmarkt	573			
Basis op orde: personeel en organisatie	275	65	18	
Basis op orde: routekaart	250	250		
Incidentele posten ≤ € 50.000	41	58	50	
1e burap 2024: Verwerken achterstanden archief ondersteuning	55			
1e burap 2024: Incidentele posten ≤ € 50.000	113	30		
Totaal incidentele lasten	**6.668**	**1.264**	**481**	**0**
B Incidentele baten				
Programma 1				
Onttrekking algemene reserve voor Omgevingswet: omgevingsplan	300	100		
Onttrekking algemene reserve voor Omgevingswet: omgevingsprogramma's	240	75		
Grondexploitaties: baten Doejenburg II	1.288			
1e burap 2024: Incidentele posten ≤ € 50.000	-15			
Programma 2				
1e burap 2024: Vrijval voorziening achterstallig onderhoud groen	100			
1e burap 2024: Incidentele posten ≤ € 50.000	-13			
Programma 3				
Brede SPUK Gezond en Actief Leven Akkoord	322	322	235	
Bijdrage Rijk Oekraïense vluchtelingen	2.011			
1e burap 2024: Bijdrage Rijk Oekraïense vluchtelingen	2.530			
Programma 4				
SPUK NPO middelen	100			
Brede SPUK Gezond en Actief Leven Akkoord	171	171	161	
Incidentele posten ≤ € 50.000	8			
1e burap 2024: Incidentele posten ≤ € 50.000	12			

Programma 5				
Niet van toepassing				
Programma 6				
Detacherings- en project vergoeding personeel	155	100	50	
Incidentele posten ≤ € 50.000	46	46	46	
Totaal incidentele baten	**7.255**	**814**	**492**	**0**
Incidenteel effect per saldo	**-587**	**450**	**-11**	**0**